

Journal of Social Sciences

Volume 9 | Issue 2

Article 11

1972-01-01

แรงงานไทยกับอุตสาหกรรม

นิคม จันทร์วิชร

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Recommended Citation

จันทร์วิชร, นิคม (1972) "แรงงานไทยกับอุตสาหกรรม," *Journal of Social Sciences*: Vol. 9: Iss. 2, Article 11.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol9/iss2/11>

This Book Review is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

Chulalongkorn Journal Online

Office of Academic Resources
Chulalongkorn University

Article Information:

To cite this document: นิคม จันทร์วิทูร. (1972). แรงงานไทยกับอุตสาหกรรม.
Faculty of Political Science (JSS), 9(2), 142-143.

Date received:

Date revised:

Date accepted:

License and Terms:

This is an Open Access article under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Please note that the reuse, redistribution and reproduction in particular requires that the authors and source are credited.

หนังสือ

นักนัก จันทร์วิทูร : แรงงานไทยกับอุตสาหกรรม, สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ, 2515 197 หน้า 25 นาท

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือประเภท “การเสนอรายงานเบื้องต้นของการสำรวจแรงงาน” และเป็นการสำรวจข้อเท็จจริงของสภาพการใช้แรงงาน และสภาพโดยทั่วไปของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งผู้เขียนได้นำทัวเร็วช้อมูลชี้ส่วนใหญ่จะถูกดึงเพียงปี พ.ศ. 2510 ซึ่งอาจจะล้าสมัยไปบ้างสำหรับปี 2515 ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ใช้วิธีเชิงนโยบายแบบของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการแรงงาน และอุตสาหกรรมมากกว่าในฐานะของนักวิชาการ กับนั้นข้อเท็จจริงทั่วๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้จึงมีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการปูพื้นฐานสำหรับความเข้าใจสภาพข้อเท็จจริงโดยทั่วๆ ไปของโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทยและสภาพของผู้ใช้แรงงานไทยก่อนหน้า 2510 ซึ่งคุณค่าของหนังสือเล่มนี้อยู่ที่ตรงนี้เอง

ผู้เขียนได้เสนอบัญหาทั่วๆ ที่เกี่ยวกับสภาพการใช้แรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดหลักประกันภัยและการผูกขาด ผลกระทบจากการลดลงของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทยในปี 2500 เช่น ในเรื่องเกี่ยวกับชั่วโมงทำงาน วันหยุด การจ่ายค่าล่วงเวลา และสวัสดิการอื่นๆ แท้เป็นที่น่าเสียใจที่ผู้เขียนมิได้เสนอแนวทางแก้ไขเอาไว้ในอักขระการทัศพ้องในเรื่องการขาดทุนจากการลดลงของผู้ใช้แรงงาน ซึ่งผู้วิจารณ์เห็นว่าเป็นเพียงบัญหาหนึ่งในหลาย ๆ บัญหาที่ได้เผชิญหน้าและท้าทายการปฏิบัติหน้าที่ของกรมแรงงานอยู่ การจัดตั้งสหภาพแรงงานขึ้นมาซึ่งผู้เขียนได้เสนอไว้เป็นแนวทางเพียงเล็กน้อยน่าจะเป็นประโยชน์และสามารถแบ่งเบาภาระของกรมแรงงานไปได้มาก และสถาบันนักวิชาการที่จัดตั้งขึ้นมาแห่งวิชาจะเป็นสถาบันหลักสำหรับผู้ใช้แรงงานในการต่อรองกับนายจ้างให้เป็นอย่างที่ (ในขณะที่นายจ้างมีสมาคมนายจ้างในรูปทั่วๆ กัน เช่น สมาคมผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรม สมาคมผู้ประกอบการขนส่ง ฯลฯ เป็นทัน)

ในฐานะที่ผู้เขียนค้ำร่างทำแน่น่องรองอธิบดีกรมแรงงาน สภาข้อเท็จจริงทั่วไป ที่ผู้เขียนได้รับมาจึงเป็นข้อเท็จจริงที่ได้รับการ “ กตัญกรอง ” แล้วเป็นส่วนใหญ่ และจะเป็นไปได้ใหม่ถ้าหากจะมีสภาพอันเลวร้ายยิ่งกว่าที่ผู้เขียนได้บรรยายไว้ในหนังสือเล่มนี้ กรณีพิพากษาว่าว่างนายจ้างกับผู้ใช้แรงงานที่ผู้เขียนได้แต่งตั้งไว้ในตารางที่ 20 หน้า ๑๑๗ นั้น กรมแรงงาน ได้จัดการประนอมข้อพิพาทให้สำเร็จทั้งหมดหรือไม่ และการประนอมข้อพิพาทก็ถ้วนหนั้น ผู้ใช้แรงงานได้รับความพึงพอใจสูงสุดหรือไม่ (หรือต้องอยู่ในภาวะจำยอม) ผู้เขียนก็ยังคงได้บรรยายเอาไว้ด้วย

อย่างไรก็ตามหนังสือเล่มนี้ย่อมมีคุณค่าเป็นอย่างยิ่งเช่นที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวแล้วนั้น ก็คือ ผู้อ่านจะได้รับทราบสภาพการณ์โดยทั่วไปของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพระนคร ถนนบูรี และ จังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งสภาพการทำงานของผู้ใช้แรงงาน บัญชีการงานก็ว่าเดียวกัน จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพิจารณาบัญหาและแนวโน้มทั่วไป ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถึงแม้ว่า จะไม่เป็นบัญชีฉบับมากนัก หนังสือเล่มนี้จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นถ้าหากจะได้กล่าวถึงทฤษฎีแรงงานอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน ไม่ว่าบังแทรกอยู่ในใดๆ ก็ตาม แต่ก็ต้องขออภัยในความไม่ถูกต้องของผู้เขียนซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว สรุปได้ว่า หนังสือเล่มนี้ผู้อ่านอาจเอารือกเท็จจริงในนามที่ข้อเท็จจริงทั่วไป มักจะหาได้ยากยิ่งในภาวะการณ์นี้จริง

ประเสริฐ โยธินทักษิ